

แนวทางการพัฒนาและความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพ
การสอนของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ของครูในโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนา ในจังหวัดยะลา*

THE GUIDELINES AND NEEDS FOR THE TEACHING'S EFFICIENT
DEVELOPMENT FROM THE PROFESSIONAL TEACHER CERTIFICATION
PROGRAM OF TEACHERS UNDER ISLAMIC PRIVATE SCHOOLS, YALA
PROVINCE

ชวลิต เกิดทิพย์

Chawalit Kerdtip

คณิตา นิจจรกุล

Kanita Nitjvarunkul

ฟัตฮียะห์ เจ๊ะเฮง

Fathiyah Jehheng

วันยามีละห์ แก้วกับทอง

Wonyamelah Keawkapthong

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Prince of Songkla University Pattani Campus, Thailand

E-mail: chawalit.k@psu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นวิจัยผลฐานวิธี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับสภาพที่เป็นจริง ความคาดหวัง และวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู รวมทั้งศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ 1) วิจัยเชิงปริมาณวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่างเป็นครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูจาก 6 สถาบัน 8 ปีซ้อนหลัง ในจังหวัดยะลา จำนวน 233 คน ใช้แบบสอบถาม ตอนที่ 1 สอบถามสภาพที่เป็นจริงมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .986 และตอนที่ 2 สอบถามสภาพที่คาดหวังมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .983 วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น 2) วิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีสนทนากลุ่ม 2 ครั้ง ได้แก่

---

* Received 2 January 2021; Revised 15 January 2021; Accepted 31 January 2021

กลุ่มครู และกลุ่มผู้จัดการโรงเรียนหรือผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาในจังหวัดยะลา กลุ่มละ 12 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลวิจัยพบว่า 1) ครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ในจังหวัดยะลามีระดับประสิทธิภาพการสอนที่เป็นจริง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) มีระดับประสิทธิภาพการสอนที่คาดหวังโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนด้านการใช้สื่อการสอนเพียงด้านเดียว 4) แนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ได้แก่ ควรเพิ่มเติมความรู้ด้านจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว การออกแบบการเรียนรู้ เทคนิคการสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และทักษะการวิเคราะห์หลักสูตร

คำสำคัญ: วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น, ประสิทธิภาพการสอน, หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู

Abstract

This research was a mixed method research. The purposes were to study the level of the practical and the expected conditions of the teachers 'teaching performance and analyze the needs of teachers' teaching performance of teachers under a private Islamic school who graduated from the Professional Teacher Certification Program (PTCP), and to study guidelines for the development of efficient teaching for the teaching PTCP. The research was divided into two phases. The first phase was the quantitative research for needs' analysis. The sample group in the first phase was 233 people of the teachers under private Islamic school who graduated from the PTCP in six institutions for the past eight years in Yala Province. A questionnaire for practical conditions in the first part was used as an instrument with the reliability of .986. In the second part, a questionnaire for expected conditions was used as an instrument with the reliability of .983. The data were analyzed by means of arithmetic, standard deviation and Modified priority needs index (PNI modified) and the index values of needs' priority. The second phase was the qualitative research using focus group method as twice. The key informants were the group of each 12 teachers and school managers or the director of private Islamic school in Yala Province. Research indicated the following results: 1) The study of teachers under a private Islamic school who graduated from the PTCP revealed that the practical condition of teaching efficiency, and 2) The expected

condition of teaching efficiency in overall at a high level. 3) there was the need for teaching efficiency in the use of only teaching materials aspect for teachers. 4) Guidelines for developing the efficiency of teaching and learning management in the teaching PTCP are: to increase knowledge, psychological skills, education and guidance and learning creativity, techniques for creating a positive classroom environment, developing learning resources, and curriculum analysis skills.

Keywords: Need Analysis, Teaching's Efficient, Professional Teacher Certification Program

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ทุกประเทศทั่วโลกได้ปฏิรูปการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพมาตรฐาน สามารถผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญในกระบวนการปฏิรูปการศึกษา ที่พร้อมจะพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต แม้การผลิตครูจะต้องมีการครูที่มีคุณภาพสูงก็ตามแต่จำนวนครูที่มีคุณภาพกลับเป็นความผกผันที่เกิดขึ้น รวมทั้งนักศึกษาครูที่ผลิตก็ไม่ได้สอดคล้องตรงกับความต้องการของโรงเรียนรัฐ กล่าวคือการผลิตครูแต่ละปีมีจำนวนประมาณ 12,000 คน ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนที่สูง แต่อัตราการรับสมัครครูในแต่ละปีไม่ได้สูงเลย กลับน้อยกว่าจำนวนที่ผลิต และมีผู้สนใจหลายคนหันเข้ามาหาเรียนวิชาชีพครูหลังสำเร็จวุฒิปริญญาตรี แต่ถูกมาตรการในเชิงกีดกัน เช่น การกำหนดให้ผู้จะรับใบประกอบวิชาชีพครูได้ต้องไปเรียนเพิ่มเติมอย่างน้อยอีก 1 ปี เป็นต้น (ภาวิช ทองโรจน์, 2556) ซึ่งโรงเรียนเอกชนประสบกับปัญหาเกี่ยวกับครูทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมากมาย นิเลาะ แวอุเซ็ง และคณะ พบว่า อัตราส่วนครูต่อนักเรียน จำนวนนักเรียนต่อห้อง การสอนไม่ตรงตามวุฒิการศึกษาของครู เป็นปัญหาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา (นิเลาะ แวอุเซ็ง และคณะ, 2555) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาค่าตอบแทน เงินเดือนของครูโรงเรียนเอกชน ทักษะน้อย เพชรเกษรี, มณฑยา ศานต์สุทธิกุล และคณะ และเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนได้รับเงินเดือนไม่เต็มตามวุฒิ กรอบอัตราเงินเดือนไม่มีมาตรฐานขึ้นอยู่กับเกณฑ์แต่ละโรงเรียน ทำให้ครูโรงเรียนเอกชนมีความพึงพอใจในอัตราเงินเดือนต่ำที่สุด ส่งผลให้โรงเรียนเอกชนมีอัตราการเข้า - ออกของครูสูงตลอดมาจนถึงปัจจุบัน (ทักษะน้อย เพชรเกษรี, 2558); (มณฑยา ศานต์สุทธิกุล และคณะ, 2557); (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, 2552)

ปัญหาการจัดการศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้จะพบว่า จำนวนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายมีจำนวน 300 กว่าโรงเรียน โรงเรียน

เอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นสถานศึกษาที่ก่อตั้งมาเป็นเวลายาวนานพร้อม ๆ กับการก่อตั้งชุมชนของมุสลิม ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้เนื่องจากการให้ความสำคัญของการศึกษาในศาสนาอิสลาม จึงเป็นผลให้เกิดสถาบันทางการศึกษาของชุมชนมุสลิมขึ้น (Reemtohsun, S., 2000) ซึ่งโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้จัดตั้งขึ้นตามความต้องการของประชาชน จนเป็นที่สังเกตได้จากจำนวนนักเรียนในโรงเรียนของรัฐในพื้นที่ลดน้อยลง แต่โรงเรียนเอกชนในพื้นที่มีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นทุกปี ปัญหาโรงเรียนเอกชนสอนในภาพกว้างที่สำคัญคือ คุณภาพครูที่ไม่มีใบประกอบวิชาชีพครู (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2552) แม้ 10 ปีที่ผ่านมารัฐบาลอนุมัติให้ครูที่สอนเกิน 10 ปี ครูใกล้เกษียณครูที่เรียนและอบรมพัฒนาวิชาชีพครูมาแล้ว แต่คุรุสภาไม่ออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพให้ โดยอ้างว่าไม่ตรงมาตรฐาน ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ส่วนครูที่เหลือให้คุรุสภาสถาบันอุดมศึกษา จัดทำเอกสารคำสอน ขยายหรือแจกให้กับครู และกำหนดสอบ 2 เดือนต่อครั้ง เก็บคะแนนสะสม จนกว่าจะครบ 9 มาตรฐาน ให้คุรุสภาจัดอบรมวิชาชีพครูระยะสั้น และให้สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนวิชาชีพครูให้ทั่วทุกภูมิภาค และเก็บค่าหน่วยกิตราคาที่ไม่แพง

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู เกิดจากความต้องการในการพัฒนาความรู้ด้านวิชาชีพให้แก่ผู้ที่ไม่ได้เรียนครู แต่เป็นครูที่เป็นสมาชิกของคุรุสภาตาม พ.ร.บ. ครู พุทธศักราช 2488 ก่อนการประกาศใช้ พ.ร.บ. สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ที่กำหนดให้ครูต้องมีใบประกอบวิชาชีพครู โดยการให้ครูดังกล่าวเรียนหลักสูตรเฉพาะวิชาชีพครูตามสาระความรู้ที่คุรุสภากำหนดในหลักสูตร ป.บัณฑิตครู ส่วนประสบการณ์วิชาชีพให้เทียบโอนได้ เนื่องจากเป็นครูอยู่แล้ว ปัจจุบันพบว่าคุรุสภายังไม่สามารถควบคุมการผลิตครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ดิเรก พรสีมา, 2553) “การผลิตครู” ควรได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษเพราะมิใช่ใคร ๆ ที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาแม้จะได้รับปริญญาทางครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ ก็จะเป็นครูได้โดยอัตโนมัติ ซึ่งมีติเกี่ยวกับปัญหาการผลิตครูดังที่กล่าวถึงนั้นสอดคล้องกับที่ ประโยชน์ คุปต์ กาญจนากุล และ ญัฐวุฒิ สุวรรณทิพย์ กล่าวว่า ปัญหาการผลิตครูนอกจากจะ “เกิน” ในเชิงปริมาณแล้ว ยัง “ขาด” ในเชิงคุณภาพอีกด้วย เห็นได้ชัดจากการเน้นทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ ไม่เชื่อมโยงกับสภาพจริงในโรงเรียนใช้วิธีการสอนแบบธรรมดาและขาดการเตรียมความพร้อมให้ครูไปทำงานในชนบท รวมทั้งการสอนในพื้นที่เขตพิเศษเฉพาะกิจ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อลดปัญหาขาดครูในพื้นที่ที่ไม่มีใครอยากไปเป็นครู อีกทั้งยังเป็นการแก้ปัญหาโดยยกย้ายภายหลังการบรรจุเข้ารับราชการด้วย (ประโยชน์ คุปต์กาญจนากุล และญัฐวุฒิ สุวรรณทิพย์, 2552)

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ครูในโรงเรียนเอกชนที่มีอยู่สอนไม่ตรงตามวุฒิที่สำเร็จ ครูเหล่านั้นไม่มีใบประกอบอาชีพครู ขาดความมั่นคงในอาชีพ อีกทั้งคุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอนยังไม่ได้รับการยกระดับ ไม่มีความรู้ในการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

จึงเป็นปัญหาที่ควรเร่งศึกษาและแก้ไข โดยหันมาทบทวนสถาบันที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูที่ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในพื้นที่เขตพิเศษเฉพาะกิจ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผลิตครูที่สังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาที่มีมากกว่า 6 แห่ง ทั้งมหาวิทยาลัยที่เคยสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเอกชน หรือมหาวิทยาลัยที่เพิ่งก่อตั้งโดยไม่มีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์เลย ซึ่งได้เปิดทำการสอนมาเป็นระยะเวลากว่า 10 ปี โดยเฉพาะในจังหวัดยะลามีจำนวนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาจำนวนมาก และมีจำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนมากกว่าจังหวัดอื่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, 2552) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาในจังหวัดยะลา เพื่อยกระดับประสิทธิภาพครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามก้าวสู่ความเป็นครูมืออาชีพ และมีคุณลักษณะตามที่สังคมต้องการ และส่งเสริมให้ผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถยกระดับขีดความสามารถของผู้เรียน ที่สามารถแข่งขันกับนานาชาติประเทศได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาในจังหวัดยะลา
2. เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาในจังหวัดยะลา
3. เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาในจังหวัดยะลา
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบผสมผสาน แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

วิจัยระยะที่ 1 เชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล ดำเนินการดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู 8 ปีย้อนหลัง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 - 2560 ในจังหวัดยะลาจำนวน 559 คน ในจำนวนดังกล่าวมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 - 2560 ในจังหวัดยะลาจำนวน 233 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด แบ่งตามระยะการวิจัย ได้แก่ วิจัยระยะที่ 1 ใช้แบบสอบถามการประเมินความต้องการจำเป็นประสิทธิภาพการสอนของครูที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูระหว่างปีการศึกษา 2553 - 2560 ในจังหวัดยะลา แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามประสิทธิภาพการสอนของครูที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูที่เป็นจริง ตอนที่ 2 แบบสอบถามประสิทธิภาพการสอนของครูที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูที่คาดหวัง ตอนละ 72 ข้อ ประกอบด้วย 8 ด้าน ด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชา ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยในชั้นเรียนและ ด้านความเป็นครู ซึ่งเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert Scale มี 5 ระดับ คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน แล้วนำไปทดลองใช้กับครูที่สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และหากพิจารณาการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือพบว่าแบบสอบถามสภาพที่เป็นจริงมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .986 และสภาพที่คาดหวังมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .983

การเก็บข้อมูลในระยะที่ 1 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์พร้อมสอดซองปิดแสตมป์ส่งคืนมายังผู้วิจัย โดยขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยตามที่แนบมาพร้อมกับแบบสอบถามภายใน 2 สัปดาห์ นับตั้งแต่ได้รับแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รับคืน มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 1 ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อประมวลผลและหาค่าทางสถิติวิเคราะห์เกี่ยวกับวิเคราะห์ระดับสภาพที่เป็นจริงและวิเคราะห์ระดับความคาดหวังประสิทธิภาพการสอนของครูที่สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูในจังหวัดยะลาโดยวิธีการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายข้อและโดยภาพรวม เมื่อหาค่าได้แล้ว นำไปแปลผลโดยใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) เป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ประคองกรรณสูตร (ประคอง กรรณสูตร, 2537)

การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู โดยใช้ค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index: PNI_{Modified}) ซึ่งมีวิธีการวิเคราะห์ โดยการนำค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ของระดับความคาดหวังในการพัฒนาตนเองลดด้วยค่าเฉลี่ย เลขคณิต (Arithmetic Mean) ของระดับสภาพที่เป็นจริงแล้วหารด้วยค่าเฉลี่ยเลขคณิตของสภาพที่เป็นจริงเป็นรายข้อและโดยภาพรวมทั้ง 7 ด้าน นำผลต่างที่ได้มาจัดลำดับ

ความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยตั้งเกณฑ์การประเมินไว้ว่าค่าดัชนี PNI Modified มีค่า 0.3 ขึ้นไปถือเป็นค่าความต้องการจำเป็น ส่วนการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นใช้การเรียงดัชนีจากมากไปหาน้อย ดัชนีที่มีค่ามาก แปลว่า มีความต้องการจำเป็นสูงที่ต้องได้รับการพัฒนามากกว่าดัชนีที่มีค่าน้อยกว่า (สุวิมล ว่องวานิช, 2548)

วิจัยระยะที่ 2 เชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม 2 ครั้ง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ครูที่สังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู จากในจังหวัดยะลาอย่างน้อย 5 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 - 2559 จำนวน 12 คน 2) ผู้จัดการโรงเรียนหรือผู้อำนวยการโรงเรียน ที่ครูในข้อ 1) ที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในปัจจุบัน โรงเรียน โดยแบ่งเป็น ผู้จัดการโรงเรียน 6 คน และผู้อำนวยการโรงเรียน 6 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน

เครื่องมือวิจัยในระยะที่ 2 เป็นเอกสารประกอบการสนทนากลุ่มเรื่องแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มีสองตอน ตอนที่ 1 เป็นผลการวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นประสิทธิภาพการสอนของครูที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูระหว่างปีการศึกษา 2553 - 2560 ในจังหวัดยะลาเป็นแบบกึ่งโครงสร้าง ประกอบด้วย 8 ด้าน ด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชา ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยในชั้นเรียนและ ด้านความเป็นครู ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู

ผู้วิจัยจัดสนทนากลุ่มสองครั้ง ครั้งที่ 1 เป็นกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา 12 คน และ ครั้งที่ 2 เป็นกลุ่มครู 12 คน แต่ละครั้งดำเนินการสนทนากลุ่มเหมือนกัน โดยมีผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการประชุม และนำเสนอผลการวิเคราะห์ประเมินความต้องการจำเป็นประสิทธิภาพการสอนของครูที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู และเชิญผู้เข้าร่วมประชุมร่วมกันวิพากษ์ตามประเด็นคำถาม ทั้งนี้ใช้เวลาที่ดำเนินการสนทนาใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมง โดยมีผู้ช่วยวิจัยทำหน้าที่บันทึกเทป และบันทึกลายมือ 1 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ นำข้อมูลจากการถอดเทปตรวจสอบความถูกต้องอีก นำเสนอข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เป็นภาพรวมและเขียนรายงาน แต่ละหัวข้อใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล จากนั้นจึงจำแนก แยกแยะแต่ละด้าน ค้นหาประเด็นที่เกิดความสัมพันธ์หรือความเชื่อมโยงของข้อมูลระหว่างประเด็นผลที่เกิดขึ้น (Morse, J. D. & Field, P. A., 1995) โดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) เป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปนำเสนอข้อมูลเป็นข้อความแบบบรรยาย (ชาย โพธิ์สิตา, 2554); (Creswell, J. W. & Poth, C. N, 2017)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับสภาพที่เป็นจริงในการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูในจังหวัดยะลาโดยภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ในจังหวัดยะลาโดยภาพรวมและรายด้าน

ประสิทธิภาพการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับสภาพที่เป็นจริง
1. ด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชา	3.70	.531	มาก
2. ด้านการนำหลักสูตรไปใช้	3.49	.585	ปานกลาง
3. ด้านการบริหารจัดการในชั้นเรียน	3.63	.583	มาก
4. ด้านการจัดการเรียนรู้	3.69	.616	มาก
5. ด้านการใช้สื่อการสอน	3.42	.503	ปานกลาง
6. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.68	.625	มาก
7. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	3.67	.700	มาก
8. ด้านความเป็นครู	3.97	.623	มาก
รวม	3.66	.496	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ในจังหวัดยะลามีประสิทธิภาพการสอนตามสภาพที่เป็นจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ในจังหวัดยะลาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์ระดับสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ในจังหวัดยะลาโดยภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ในจังหวัดยะลาโดยภาพรวมและรายด้าน

ประสิทธิภาพการสอนของครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับสภาพที่คาดหวัง
1. ด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชา	4.40	.549	มาก
2. ด้านการการนำหลักสูตรไปใช้	4.43	.572	มาก
3. ด้านการบริหารจัดการในชั้นเรียน	4.47	.548	มาก
4. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.48	.547	มาก
5. ด้านการใช้สื่อการสอน	4.45	.586	มาก
6. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.46	.584	มาก

ประสิทธิภาพการสอนของครู	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสภาพที่คาดหวัง
7. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	4.45	.621	มาก
8. ด้านความเป็นครู	4.60	.520	มากที่สุด
รวม	4.47	.502	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ในจังหวัดยะลามีประสิทธิภาพการสอนตามความคาดหวังโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ ด้านความเป็นครู ที่อยู่ในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ผลการประเมินการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ในจังหวัดยะลา โดยภาพรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ในจังหวัดยะลาเป็นรายด้าน

ประสิทธิภาพการสอนของครู	I	D	PNI Modified	ลำดับที่
1. ด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชา	4.40	3.70	0.189	-
2. ด้านการนำหลักสูตรไปใช้	4.43	3.49	0.269	-
3. ด้านการบริหารจัดการในชั้นเรียน	4.47	3.63	0.231	-
4. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.48	3.69	0.214	-
5. ด้านการใช้สื่อการสอน	4.45	3.42	0.301	1
6. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.46	3.68	0.212	-
7. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	4.45	3.67	0.213	-
8. ด้านความเป็นครู	4.60	3.97	0.159	-
รวม	4.47	3.66	0.221	1

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จัดการการ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูที่สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู สังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ในจังหวัดยะลามีความต้องการจำเป็นในด้านการใช้สื่อการสอน เพียงด้านเดียว หากพิจารณาค่า ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงที่สุด นอกจากด้านการใช้สื่อการสอน ยังพบว่า ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ และ ด้านการบริหารจัดการในชั้นเรียน มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นรองลงมา

4. แนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู แบ่งตามรายด้านสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูควรดำเนินการดังนี้

4.1 ความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชา ควรเพิ่มเติมความรู้ในการวิเคราะห์ผู้เรียน การทำ ความเข้าใจและแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถที่แตกต่างกัน ควรเสริมการส่งเสริมความรู้ด้านวินัยเชิงบวก โดยเฉพาะในการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร บ่อนทำลายมีพฤติกรรมนักเรียนให้ใช้ความรุนแรง หยาดกายและก้าวร้าว

4.2 การบริหารจัดการชั้นเรียน สถานศึกษาควรเตรียมความพร้อมในด้านการเตรียมเด็กให้สงบหรือการเก็บเด็ก เนื่องจากครูขาดความชำนาญ และขาดเทคนิคการดึงความสนใจของผู้เรียนให้มีสมาธิ และเปลี่ยนอิริยาบถ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน และส่งเสริมการสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนให้มีความเรียบร้อย ที่ส่งเสริมพร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้

4.3 การนำหลักสูตรไปใช้ ควรเน้นการจัดทำหลักสูตร การวางแผน ออกแบบ และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแบบบูรณาการ และส่งเสริมให้ครูไปศึกษาหลักสูตรและประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

4.4 การจัดการเรียนรู้ ควรเน้นการฝึกปฏิบัติที่เน้นการจัดเรียนเรียนรู้เชิงบูรณาการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนให้มีความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการในศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการบูรณาการภายในและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

4.5 การใช้สื่อการสอน ควรเน้นการจัดทำสื่อให้ทันกับยุคสมัย ให้เพิ่มเติมการจัดทำสื่อการสอนที่ทันสมัย ประหยัด คุ่มค่าในการใช้งาน และเน้นการจัดนิทรรศการและประกวดสื่อการเรียนรู้ การประเมินการใช้สื่อการเรียนรู้ ประเมินการเลือกสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการวิเคราะห์และสื่อสารได้เหมาะสมกับงาน

4.6 การวัดและประเมินผล ควรฝึกการประเมินผลงานแบบบูรณาการ สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนักศึกษาขณะทำกิจกรรมกลุ่ม การนำเสนอผลงานเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม ประเมินความสม่ำเสมอการเข้าร่วมกิจกรรมและการส่งงานในชั้นเรียน และนอกชั้นเรียน และประเมินคุณภาพของผลงานแบบบูรณาการ และการประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการประเมินตามสภาพจริง

4.7 การวิจัยในชั้นเรียน ควรเพิ่มทักษะความรู้เรื่องระเบียบวิธีวิจัย เพิ่มเติมการศึกษางานวิจัย การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร และจัดให้นักศึกษาได้ปฏิบัติการทำวิจัยในรายวิชาสารนิพนธ์ ฝึกการคัดกรองข้อมูล เน้นให้ใช้การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างแท้จริง

4.8 ความเป็นครู ควรเน้นคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติตนเหมาะสมมั่น พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้มีความกระตือรือร้น มั่นใจ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาในวิชาชีพ ครู เคารพกฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ การเป็นแบบอย่างที่ดี มีสัมมาคารวะ ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ในจังหวัดยะลามีสภาพที่เป็นจริงมีประสิทธิภาพการสอนที่เป็นจริง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าวมีความใกล้เคียงกับงานวิจัยของ มัสยา นามเหลา ได้ศึกษาว่าประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (มัสยา นามเหลา, 2554) เช่นเดียวกับ นพมาศ ไทยภักดี และคณะ ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคพบว่า ครูมีประสิทธิภาพในระดับมาก (นพมาศ ไทยภักดี และคณะ, 2560) นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของสุมนา พรรษา และคณะ ชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยทางตรงที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อประสิทธิภาพการสอนของครูคือ ปัจจัยมนุษย์สัมพันธ์ของครู และปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมสูงสุดต่อประสิทธิภาพการสอนของครู คือ บุคลิกภาพของครูเหตุผลที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากครูที่สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู เป็นครูที่จบจากสาขาวิชาอื่นแต่ต้องการที่จะมาเป็นครู ดังนั้นครูหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูจึงต้องการที่จะพัฒนาประสิทธิภาพการสอนให้มีคุณภาพเทียบเท่ากับครูที่จบการศึกษาหลักสูตรครูโดยตรง จากงานวิจัยพบว่าประสิทธิภาพการสอนที่เป็นจริงในด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชา การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การวิจัยในชั้นเรียน และความเป็นครูอยู่ในระดับมาก ครูที่สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูมีความจำเป็นทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพให้เข้มข้น เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพ โดยการพัฒนาในศาสตร์ที่สอนและวิธีการสอนที่หลากหลาย นอกจากนี้ ยังพบว่า สถานศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งสถานศึกษาที่ครูหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ทำการสอน มีการนิเทศติดตามที่เข้มข้นเพื่อให้ครูเหล่านี้มีประสิทธิภาพการสอนที่มีคุณภาพมากที่สุด โดยเฉพาะโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีการแข่งขันทางการศึกษาสูง นอกจากนี้ยังพบว่าประสิทธิภาพการสอนของครูสภาพที่เป็นจริง ในด้านการใช้สื่อการสอน และการนำหลักสูตรไปใช้โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (สุมนา พรรษา และคณะ, 2563)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคาดหวังของครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ในจังหวัดยะลาที่มีประสิทธิภาพการสอนที่คาดหวังโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ริชตา ธรรมเจริญ และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนการวางแผนเชิงกลยุทธ์และการจัดการของนักศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนการวางแผนเชิงกลยุทธ์และการจัดการของ นักศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่ โดยภาพรวมนักศึกษามีความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก (ริชตา ธรรมเจริญ และคณะ, 2556) ในทำนองเดียวกันกับ รมิดา คงเขตวนิช ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาการบัญชีการเงินของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคาดหวังต่อการเรียนการสอนรายวิชาการบัญชีการเงิน มหาวิทยาลัยศรีปทุมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูมีความคาดหวังต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ซึ่งความคาดหวังนั้นเป็นความปรารถนาที่บุคคลต้องการให้เกิดขึ้นตามการคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าว่าควรจะมีหรือควรจะเป็น (รมิดา คงเขตวนิช, 2556) ดังนั้นความคาดหวังจึงมีส่วนทำให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับระดับได้มากกว่าการเปลี่ยนแปลง (ธีระ รุญเจริญ, 2546) ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังที่สูงกว่าสภาพที่เป็นจริง ซึ่งความคาดหวังนี้ส่งผลให้เกิดการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม ทั้งนี้เนื่องจากว่า ครูหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูขาดความรู้ ความชำนาญ ในด้านการสอน เพื่อให้มีความรู้และทักษะในวิชาชีพที่สอนอย่างลุ่มลึก ชัดเจน สามารถสอนแล้วผู้เรียนเข้าใจมีความสามารถเรียนรู้ได้ สนุกกับการเรียนรู้ สอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างเต็ม ความสามารถ เต็มเวลา และเต็มหลักสูตร ดังนั้นครูหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูมีความคาดหวังที่จะพัฒนาตนเองมาก นอกจากนี้ยังพบว่า ครูหลักสูตรประกาศนียบัตรมีความหวังที่จะพัฒนาตนเองในด้านความเป็นครูมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากว่า ครูหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูไม่ได้เรียนสาขาครูโดยตรง ต้องการพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครูไม่ว่าจะเป็นเรื่องบุคลิกลักษณะ พฤติกรรม หรือแม้แต่วิธีการทำงาน ดังนั้นจึงมีความคาดหวังในด้านนี้มาก โดยเฉพาะ การมีความยุติธรรม ไม่อคติกับนักเรียนทุกคน มีความคาดหวังสูงที่สุด

3. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ในจังหวัดยะลาพบว่าครูมีความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนในด้านการใช้สื่อการสอน ผลวิจัยดังกล่าวเมื่อเทียบเคียงกับงานวิจัยของจาร์จันน์ สองเมือง และ ธีรพงศ์ แก่นอินทร์ ได้ศึกษาเรื่อง สภาพ ปัญหา ความต้องการด้านสื่อการสอนของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า เหตุผลในการใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้เร็วขึ้น และนักเรียนสนใจที่จะเรียนมากขึ้นซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้สิ่ง

ที่ตรงกันคือ ในสภาพจริงครูส่วนใหญ่มีการใช้สื่อการสอนเป็นบางครั้ง โดยสื่อที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นสื่อที่ผลิตขึ้นใช้เอง และมีเหตุผลของการใช้สื่อคือเพื่อให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้เร็วขึ้น ครูส่วนใหญ่มีปัญหาการใช้สื่อในชั้นการเตรียม อุปกรณ์และการเลือกใช้สื่อ ซึ่งมีสาเหตุจากการขาดแคลนงบประมาณและไม่มีความสามารถในการผลิตสื่อ กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ ประสบการณ์ การสอน การศึกษาวิชาชีพครู และที่ตั้งของสถานศึกษา มีความถนัดในการใช้สื่อการสอนไม่แตกต่างกัน และพบว่าเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีกลุ่มวิชาสอนต่างกันเท่านั้น ที่มีความถนัดในการใช้สื่อการสอนต่างกัน (จารุรัตน์ สองเมือง และธีรพงศ์ แก่นอินทร์, 2554) นอกจากนี้ผลวิจัยตรงกับงานวิจัยของปราริต ไชยพันธ์ วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ หลักสูตรท้องถิ่นโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนขาดแคลนบุคลากรในการพัฒนาหลักสูตร ครูขาดทักษะความรู้และความเข้าใจในการใช้หลักสูตร เนื่องจากขาดการอบรมในเรื่องกระบวนการพัฒนาหลักสูตร และครูมีภาระงานสอนมาก จึงเป็นเหตุผลทำให้ครูหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูที่สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามต้องการที่จะพัฒนาการนำหลักสูตรไปใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนในพื้นที่เขตพิเศษเฉพาะกิจ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากในพื้นที่แห่งนี้ บางโรงเรียนได้มีการจัดการศึกษาแบบบูรณาการ มีการจัดการเรียนการสอนสามัญที่ควบคู่กับการสอนศาสนา ดังนั้น ครูจึงต้องการที่จะพัฒนา การหลักสูตรไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการเรียนมากที่สุด ส่วนในด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ครูต้องการพัฒนาการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน เน้นความร่วมมือ มีการจัดมุม 4 ภาษาน่ารู้ และได้เปลี่ยนคำศัพท์ทุกสัปดาห์เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน (ปราริต ไชยพันธ์, 2557) และงานวิจัยของ มัสยา นามเหลา วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า การจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมในชั้นเรียน มีความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากครูได้จัดห้องเรียนบรรยากาศของห้องเรียนทั้งทางกายภาพและทางจิตวิทยาให้น่าเรียนห้องเรียนไม่มีสิ่งรบกวนต่าง ๆ ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนของผู้เรียนสภาพห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยไม่ร้อนอบอ้าวอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีมุมสำหรับนำเสนอผลงานของผู้เรียน มุมเสริมความรู้ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ อยากรู้ อยากเห็นและ ทบทวนความรู้ด้วย ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (มัสยา นามเหลา, 2554)

4. แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนครูหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ตามความต้องการของผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้จัดการโรงเรียน และครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา สังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ในจังหวัดยะลาส่วนใหญ่สะท้อนปัญหาของครูที่สำเร็จในหลักสูตรประกาศนียบัตร

วิชาชีพครูขาดทักษะการบูรณาการภายในและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเนื้อหาด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ หรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ครูขาดการประยุกต์ความรู้เรื่องการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยังไม่ว่าผู้เรียนเป็นใคร มีคุณลักษณะพื้นฐานแตกต่างกันอย่างไร ทำให้การกำหนดจุดมุ่งหมาย การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ และวิธีการประเมินผลการเรียนไม่สอดคล้องกับผู้เรียน อีกทั้งไม่สามารถประยุกต์ความรู้ การประเมินตามสภาพจริงไปสู่การปฏิบัติได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาอิต๊ะ เจ๊ะแฉะ และ นิเลาะ แฉะอูเซ็ง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี รวมทั้งหลังจากสำเร็จการศึกษา และได้ใบประกอบวิชาชีพครูแล้วก็หยุดการพัฒนาตนเองการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นประเด็นที่น่าสนใจ สะท้อนให้เห็นถึงการจัดการกระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูเน้นปรัชญาสารัตถนิยมมากกว่าปรัชญาใด ๆ (อาอิต๊ะ เจ๊ะแฉะ และนิเลาะ แฉะอูเซ็ง, 2559) โดยปรัชญาสารัตถนิยมเป็นการหล่อหลอมความคิดของจิตนิยม เชื่อในความเป็นจริง เน้นการนึกคิด ที่อยู่บนโลกแห่งความเป็นจริงหรือโลกแห่งการจินตนาการ ดังนั้นปรัชญาแนวนี้จึงอาศัยปัญญา (Intellect) เพื่อเข้าถึงความจริงที่ใช้ปัญญา นึกคิดในการรับรู้ความจริงเน้น “ความรู้” เป็นสำคัญ (วรวิทย์ วคินสรการ, 2544); (ซุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2548) หากพิจารณาแนวทางที่ผู้บริหาร ผู้จัดการสถานศึกษา และครูเสนอแนะส่วนใหญ่เน้นให้มีการจัดการเรียนรู้ในระดับการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการปฏิบัติที่แท้จริง เช่น การประยุกต์ความรู้และการสร้างความตระหนักในด้านจิตวิทยาพัฒนาการนำไปใช้วิเคราะห์และแก้ไขปัญหา นักเรียนอย่างจริงจัง การสร้างความน่าสนใจในการจัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน เทคนิคการสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้รักการอ่าน เพื่อนำไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มทักษะการประเมินผลการจัดการเรียนรู้และฝึกสะท้อนความต้องการผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม ตัวอย่างดังกล่าวเป็นการจัดการเรียนรู้ตามปรัชญาปฏิบัตินิยม (Pragmatism) และปรัชญาพิพัฒนาการ (Progressive) แนวคิดในสองปรัชญามีลักษณะโดยภาพรวมเน้นการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทในสังคม ไม่สอนให้ยึดมั่นในความรู้หรือความจริง สะท้อนสิ่งที่ค้นพบให้เป็นความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ หรือเป็นประโยชน์ต่อชีวิตที่เรียกว่า “ประสบการณ์” (Experience) ประสบการณ์นี้ถึงจะเป็นจริงแต่ก็เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ (Cohen, L. M., 1999)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ในจังหวัดยะลา มีประสิทธิภาพการสอนตามสภาพที่เป็นจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ด้านการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการใช้สื่อการสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น หากพิจารณาประสิทธิภาพการสอนตามความคาดหวังโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยครู

คาดหวังด้านความเป็นครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุดแต่ด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชากลับมีความคาดหวังที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เมื่อการใช้สื่อการสอนเป็นความต้องการจำเป็นในการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูเพียงด้านเดียว ผลวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า สิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูต้องการให้สถาบันการศึกษาเพิ่มเติมควรเน้นด้านการทักษะการวิเคราะห์และการนำหลักสูตรไปใช้ ความรู้ทักษะด้านจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว การออกแบบการเรียนรู้ เทคนิคการสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อการสอนที่ตรงกับความสนใจของผู้เรียน จากผลวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานการศึกษาเอกชน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและกระตุ้นการใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดเอกชนสอนศาสนาอิสลาม รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควรแสดงภาวะผู้นำทางวิชาการ มีการนิเทศภายใน ส่งเสริมการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนมีความอบอุ่นเน้นความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และกิจกรรมทางวิชาการ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อนึ่งข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของครูที่จบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดยะลา และศึกษาแนวทางการศึกษาตามแนวปรัชญาของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูของสถาบันต่าง ๆ ในภาคใต้

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2552). กฎหมายครูเอกชน วิกฤตที่ต้องสะสาง. เรียกใช้เมื่อ 23 ตุลาคม 2560 จาก <http://www.kriengsak.com/node/1862>
- จารุรัจัน สองเมือง และ อีรพงษ์ แก่นอินทร์. (2554). สภาพ ปัญหา ความต้องการด้านสื่อการสอนของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสาร AL-NUR บัณฑิตวิทยาลัย, 7(2), 19-32.
- ชาย โปธิสิตา. (2554). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2548). สารัตถะศึกษา. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ดิเรก พรสีมา. (2553). การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาสู่เขตพื้นที่และสถานศึกษา. ใน รายงานการวิจัย. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- ทักดนัย เพชรเกียร. (2558). การพัฒนารูปแบบการธำรงรักษาเพื่อลดการลาออกของบุคลากรครูในโรงเรียนเอกชน จังหวัดกำแพงเพชร. วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ, 8(1), 1-13.

- ธีระ รุญเจริญ. (2546). สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทย. ใน รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ.
- นพมาศ ไทยภักดี และคณะ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 11(2), 91-99.
- นิเลาะ แวอุซัง และคณะ. (2555). สภาพปัญหาและการพัฒนาศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา)ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ประคอง กรรณสูตร. (2537). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ประโยชน์ ศุภต์กาญจนากุล และณัฐวุฒิ สุวรรณทิพย์. (8 พฤศจิกายน 2552). วิกฤตคุณภาพการศึกษาไทย บนเส้นทางปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. มติชนรายวัน, หน้า ปีที่ 32 ฉบับที่ 11565.
- ปราณีต ไชยพันธ์. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่นโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม. ใน ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.
- ภาวิช ทองโรจน์. (2556). แนวทางปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- มณฑชา ศานต์สุทธิกุล และคณะ. (2557). ความพึงพอใจและแนวทางสนองความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 3. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 8(2), 84-98.
- มัทยา นามเหลา. (2554). ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 1(1), 49-54.
- รมิดา คงเขตวนิช. (2556). การศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาการบัญชีการเงินของมหาวิทยาลัยศรีปทุม. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 8. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- รัชดา ธรรมเจริญ และคณะ. (2556). ความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนการวางแผนเชิงกลยุทธ์และ การจัดการของนักศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่. ใน การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 5. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- วรวิทย์ วศิณสรากร. (2544). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุนนา พรรษา และคณะ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 9(2), 87-100.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น: Needs assessment research. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2552). รายงานวิจัยเรื่องสภาพการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อาอิต๊ะ เจ๊ะแวง และนิเลาะ แวงเซ็ง. (2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี. วารสาร อัล-ฮิกมะฮฺ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี, 6(1), 117-131.
- Cohen, L. M. (1999). Section III: Philosophical Perspective in Education. Retrieved from. Retrieved December 11, 2019, from [http:// www.bruehlemeier.info/fundamental_ideas.htm](http://www.bruehlemeier.info/fundamental_ideas.htm)
- Creswell, J. W. & Poth, C.N. (2017). Qualitative Inquiry and Research Design : Choosing Among Five Approaches. (4th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Morse, J. D. & Field, P. A. (1995). Qualitative research method for health professionals. (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Reemtohsun, S. (2000). Pondok and the Challenge of Modernity : A Comparative Study of Pondok in Songkhla Province, Southern Thailand. USA: School of Islamic and Social Sciences.